

FOGLALAT: Magyar- és Erdélyország (Kinevezések; megtisztelés; előléptetések; érsekválasztás Illyr-oláh nemzeti gyűlés Carloviczon; szebeni orsz. ülés; losonci borkészítő részvényes társaság; Gregolett remekképe az egri székesegyházhoz; Keglevich Géza gr. 's Hummel János +; 's a l.) Portugália (az 1143iki trónöröklési törvény kivonata; lapok vesztegetése; a' portoi angol ügyvivő illetlen tette; viták das Antas ismért napiparancsáról; 's a l.) Spanyolország (Alsó-Arragonia szomorú állapota; újabb hírek a' harcmezőről; 's a l.) Anglia (nagyító hírek Irland állapotjáról 's azok kigúnyoltatása; a' királyné betegsége 's fölgógyulta; a' belminister körlevele politikai barátához; 's a l.) Franciaország (Laffitte bankja 's arruli lapvélemény; Constantine bevétele valósul; Damrémont az ostromnál elesett. 's a l.) Németország (Haagában országgyűlés; 's a l.) Belgium. Amerika. Olasz - Görög-Oroszország. Elegyhír. Gabonar. Pénzkelet. Dunavizállás. —

MAGYAR- és ERDÉLYORSZÁG.

Ő cs. kir. ap.föls. f. évi april 1sején költ határozatában Sárközy István Somogy megyei volt alispánt kir. tanácsossá nevezni; oct. 15iki rendeletében Keglevich János gr. titkos tanácsos és Bars megye főispánjának a' pápai Krisztusrend elfogadhatását 's viselését megengedni; oct. 20iki határozatában Haulik György zágrábi püspököt val. belső titkos tanácsossá, 's Pejacevich László gr. Verőcze megyei másod alispánt a' bántábla bírójává nevezni méltóztatott; 's végre megengedni, hogy a' nem egyesült illyr-oláh nemzet f. h. 13án követei által Karloviczon, cs. kir. biztos jelenlétiben új érseket 's metropolitát választhasson.

N. Szeben Oct. 18. tartott országos ülésben a' főkormányzó úr előülte alatt, az országos elnöki választást kísérő felirási javaslat megállapított; 's ennek a' kir. biztos főhöz felvitelére küldött levél megnevezett; Oct. 19kén pedig az említett választásról készült 's tisztázott felirat felolvastatván, bépecsételtetett, 's ő felségéhez fölterjesztés végett a' biztos főhöz követség által felküldetett.

Nógrád megyében, Losoncz mezővárosban részvényes társaság állott össze borkészítő gyár-alapításra; fő célja ez intézetnek, az iparág e' nevezetes sarjadékát gyarapítani, 's egyszersmind a' szegényebb sorsu vargákat 's tímárokat munkaadással fölsegíteni.

A' híres velencei művész Gregolettől festett 's az egri új főtemplom számára készült oltárkép, melly Mihály arkangyalt terjeszti elő, jövő nov. 7dikéig délelőtti 8 óráig, látható lesz a' művészetkedvellő közönségnek.

Köz tiszteletben álló hazánkfiját, koronaőr 's kincstárnok Keglevich Gábor gr. ő excellentiáját súlyos csapás érte. Egreskátán m. h. 28án épen midőn az élőknek hajnallott, kimult közülök a' ház legidősebb gyermeke, Gejza, szüleinek büszkesége, barátinak öröme, egy sokas szép hazafi reményeket gerjesztő lelkes ifju élte 20ik évében, viritásnak indultában, a' tetleges élet' küszöbén Szerencsétlen bukás által okozott helyrehozhatlan benső megbomlás szakasztá ketté még izmosuló léte' fonalát az elhunytak. Nem ad tehát biztosságot sem ifjuság, sem vidorság, nincs béke 's bátorság csupán a' sírban. 'S bár nyujthatna a' mélyen elbusult szülék keserűfájdalmának némi enyhülést országiszerte számos tisztelőjük eleven részvétele!

Hummel János lovag, nbgsgéi karmester Weimarban, 's Pozsonyban 1778ik év nov. 24én született nagy hazánkfia, kinek fényes hangászati tehetségei idegen földön valának kénytelenek tűndökleni, oct. 17én hosszas szenvedés után elhunyt Weimarban, 's korunk még sokáig gyászolandja kimúltát.

PORTUGÁLIA.

A' Diario do Governo kivonatát közli az 1143iki lamegoi cortes trónöröklési törvényének, melly szerint fiörökös hiányában a' király lányára szállhat a' korona, kinek azonban csak portugáli országnagyot szabad férjül választani, ki csak a' királyné fimagzatot szülte után kap királyczímet, nője társaságában mindig bal oldalon köteles állani, királyi koronát pedig nem viselhet. A' cortes által akkor kinevezett Alfonz király elfogadá e' törvényt, csak hogy idegen hg ne uralkodjék az országban. Egy másik ugyanazon korbéli törvény a' királyt méltóságától megfosztatni rendeli, ha az elég gyáva lenne idegen hatalmasságnak hódolni. Általános hiedelem, miszerint e' nyilvánítás demokrata clubbokból származik, mellyek a' királynét férjestül Braziliába szeretnék küldeni 's a' koronahget kormánytanács mellett uralkodásra emelni. Őst. Beob.

A' M. Chronicle következő levelét közli egyik portoi levelezőjének oct. 7rül: „Igen nagy különbség van e' kérdésben: az egész portugál nemzet sérté e meg Angliát 's különösen a' Portugáliában lakó angolokat, vagy csupán csak egy rágalmozó lap? Mivel pedig a' portugál sajtó már nem szabad többé, hanem mindenben a' krmány intézményitől függ, teljességgel nincsen hely, hol az angolok ellen kürtölt undokságokat megczáfolni lehetne. Ismételjük tehát ezt kormányunknak, 's felelősekké tesszük ministerinket valamennyi gúnyiratért, melly darab idő óta olly bőven terem a' Nacional szeletiben. Ezt pedig nemcsak azért kell tennie, mivel az említett lap folyvást főnáll, míg a' többi elnyomaték, hanem mivel annak főszerkesztőjét annyira pártolá a' kormány, hogy az egy év alatt nyomoru zugoly-czikkyártóbul 20 ezer font sterling birtokosa lett, melly mennyiséget egyenesen a' haza segédforrásiból lopák számára.“ E' levélre a' True un megjegyzi, miszerint a' M. Chronicle is hasonló hibába esik a' Nacionalal, 's Palmerston parancsából ingerültséget ügyekszik az angol 's portugál nemzet közt támasztani, mi szinte megrovást érdemel. — Terceira hg tábornokkaratöbb tisztével már megérkezék Angliába. A' királyné a' ministerektől követelt elbocsáttatását Terceira és Saldanha tábornagyoknak csakugyan nem

teljesíté, 's a' ministerek lemondását sem fogadá el, a' cortesnek pedig tudtára adatá, hogy véleménye szerint a' mostani ingerültség szükségessé teszi valamennyi portugál kibékítettését, mit a' tábornagyok elbocsáttatása nagy mértékben akadályoztatna. A' cortes e' váratlan nyilatkozványt e' célra nevezett küldöttséghez utasítá, melly még eddig nem adott róla véleményt. — A' külügyminister b-zalmas iratot intézte az angol diplomatateshez, mellyben igéri, hogy a' Nacional szerkesztőjét pörbe fogja idéztetni das Antas ismért napiparancsa közléseért; Howard de Walden azonban ezzel nem elégszik meg, 's folyvást kiténőbb elégtételt sürget. — Hir szerint a' királyné Sada Bandeira 's das Antas tábornokok megérkezétere várakozik, 's velük azonnal új ministerséget szándéka alakítani; az utóbbi tábornok mindazáltal már előre jelenté, hogy nem fog tárczát vállalni.

A' Nacional kemény panaszt út a' portoi angol ügyvivő ellen, ki, mint állítja, a' helyhatósági kamra elnökéül kapott azon iratot, mellyben aláírásra szólították föl das Antas harczi számára, az átadó jelenlétiben ezer darabra szaggatá, mondván: „Itt a' válasz; 's ha még egyszer mutatkozni m-részkedik Ön nálam, ledobatom lépcsőimről.“ A' Nacional portoi levelezője neve fölődezését ajánlja, ha valaki kétségbe vonná szavait. — Az alkotmány javításruli vita a' cortesben, jelesen azon kérdésrül: a' tanács-tagok hollig maradjanak e hivatalaikban, 's választásukat a' nemzet vagy korona eszközölje? még nem ért véget; az előzményekből ítélvén azonban, mondhatni, hogy a' győzelem a' nép részire fog nyilatkozni, mi a' kormányra nézve kissé érzékeny csapás leend.

SPANYOLORSZÁG.

Oct. 9én Valencia zárva volt ezer főnyi carlosi csapatközeledte miatt. Ez mind, a' mit újabb hírek a' csatátrül közlenek, egyébiránt csupán a' régibb eseteken rágódnak, százfélékép taglalgatva 's bonczolgatva azokat; így például a' Monde oct. 1-siki száma folyvást annak megmutatásával vesződik, hogy a' retuerti csatát oct. 3én nem a' christinok, hanem carlosiak kezdek meg, kik szerinte ismét támadólag látszanak munkálni; czikke végén megvallja ugyan az érintett lap, hogy a' trónkövetelő csakugyan hátrálni vala kénytelen 's igen sok embert veszíte, frul azonban hamar megjegyzi, miszerint a' christinok is sokat veszítének 's Espartero nem jó kedvbül, hanem kényszerülve lépe csatasíkra. — Zurbarano csakugyan fölmenté ostrom alul Lodosát, maga azonban elesett az egyébiránt elvesztett csatában, ha több lap ellenkező előadásinak hitelt adhatni. — Bayonnei oct. 11iki hir szerint O'Donnell tábornok 15ezer piastert kapván katonái számára a' spanyol kormánytól, azt a' san-sebastiani kormányzótul kiadatni kérte, ki mindazáltal egyenlően akará spanyol 's angol ezredek közt elosztani az érintett mennyiséget, mire az utóbbiak föllázadtak; de csakhamar a' várba zártak közülök három századot a' spanyolok, 's azokbul 50 ember két évi fogságra ítelték. Valamennyi Pamplo-na körül állomásozó carlosi zászlóalj, parancsot vön Guipuzcoába seregleni, miből azt következtethetni, hogy a' hernanii sorokat szándékozik megtámadni a' trónkövetelő.

Saragossai oct. 13iki levél komor színekkel fösti Alsó-Arragonia állapotját, 's különösen Valencia környékeét. Oraa tábornok, ki, mint említők, tetemes pénzmennyiséget 's löszert szede össze Saragossában, már Seguraba érkezék 's Cantavieját szándéka kiragadni a' lázadók kezeibül, mi egyszersmind az egész környéket fölszabaditná azok zsarlásitól. Szándékának jó sükernél nem kívánhatni egyebet; létesítése mindazáltal nagy erejébe kerülend, mer-Cantavieja legközelebb több új erősítvényt nyert, 's további biztosításán folyvást szorgalommal dolgoznak a' carlosiak. Egész Alsót Arragoniában, sőt Castilia határin is naponkint szaporodik a' carlosi rabló csapatok száma, mellyek vezérei hihetlen ügyességgel csődítnek össze ujonczokat. Saragossában minden tehetős családot csak egy gondolat izgat, 's ez: összekaparni a' mennyit csak lehet 's Franciaországba illanni a' nyert zsákmánnyal. Meer bárót 's Espinosa és Mendez Vigo tábornokokat Madridba idézte a' kormány, 's hadi törvényszék elibe szándéka őket hir szerint állíttatni, szerencsétlen munkálattikért, mellyek olly inségre juttaták Ó-Castiliát. E' hatós rendszabályt minden esetre illően méltányolná a' közvélemény, melly még mindig neheztelve emlékezik Espinosáról, még a' függetlenségi harc idejébül; létesítésére azonban a' jelen körülmények közt alig gondolhatni. — Madridban hire járt, hogy Mendizabal Londonba készül, elhagyni akarván azon hálátlan országot, mellyben egy választó biztosság sem méltatá őt követségre a' jövő cortesben. — Burgosban oct. 11én szélben beszélék, hogy a' trónkövetelő 9kén la Gallegában súlyosan megbetegült, elannyira, hogy az utolsó kenetet is fölvevé, 's így nem igen hihető, hogy nősülni kíván

(megholt neje testvérével), mint több francia lap hirdeti, kivéve ha ezáltal talán csak azt akarná eszközölni, hogy holta után kormány-ság alakulhasson Christina kormány-sága ellenében. —

A' Memorial des Pyrénées oct. 14iki száma szerint, a' carlosiak elfoglalák közel a' francia határszélekhez Valcarlost, 's Pamplona és Puente la Reyna közt el Perdon erősséget, mi által az említett két város közt a' közlekedés félbenzakadt. Szinte a' Memorial szerint a' Lodosatul csak imént távozott carlosiak ismét megjelentek e' város ostromára Garcia parancsi alatt, oct. 9én. Iriarte ezredes azonnal valamennyi harcosával segítségire siette a' szorongatott városnak; 10én azonban ismét négy carlosi zászlóalj érkezik Uranga vezérlete alatt Lodosa ellen, 's 11én igen gyéren lődözé-nek a' várból a' támadókra.

Madridi oct. 14iki hírek szerint, a' trónkövetelő Aranda felé nyomult, hová őt Espartero 10én Salasbul követé. A' Mondekövetkezőleg nyilatkozik e' legújabb mozdulatról 's általánosan az egész spanyol ügy jelen helyzetéről. E' pillanathban (oct. 11én) igen nyugtalanító hírekkel lepett meg levelezőnk Madridbul, hol leve-lünk elindultakor rendkívüli izgás háborgatá az elmélet. Híre járt ugyanis, hogy Carlos Lorenzo tábornok sergeit meghaladá 's ismét gyors léptekkel közelít a' fővárosához. Az e' hír által támadt ingerültséget új zavarok súlyosbítják, miket a' kormányzó királyné meg-gondolatlan 's helytelen makacskodása idézte létre, mellyel a' bur-gosi helyhatósági küldöttség kérelmei dacára folyvást vonakszik San-tiago Mendez-Vigo tábornokot hivatalából letenni. A' ministerek egy része tárcza-letevással fenyegetőzék, 's a' kormányzó király-né Seijas minister lemondását el is fogadá 's utódjaul Armendariz urat említik, ki alstatustitoknok vala, 's mint hazafiui párthoz szító térli sok hasznos szolgálatot tehetne hazájának, ha szabadon enged-nék őt cselekedni. E' zavargások közepett még család-köri czivako-dással is boszantja a' nemzetet a' kormányzó királyné, Francisco de Paula sógorával folyvást botránkozatólag ujat huzván. Ez infans már rég könyörg engedelmezt Olaszországba utazhatásra, 's Christina mindig makacsul tagadja meg azt tőle. Szép vigasztalás a' szeren-csétlen spanyol nemzetnek, midőn látnia kell, mikép czivakod-nak azon személyek egymás közt, kik őket kormányozzák, míg a' nép vérét ontja szabadsága megnyeréséért! Minden egyszerre ösz-szeesküszik szegény Spanyolország ellen. Espartero újra elhatáro-zá mindaddig szenvedőleg viselni magát, míg a' kormányzó király-né csupa mérsékelt elvű férfiakból alakítand ministerséget, szóval, olyanokbul, kik készek lennének a' trónkövetelővel alkura lépni, ha az ismét Madrid kapuját előtt mutatkoznék. Tervei azonban le-győzhetetlen akadályokra találának a' madridi nemzetörtség ellen-séges érzelmiben, melly bátran bátorság- 's tehetséghiányt lobbant a' ministerség szeméire, mivel mindedig nem tudá a' hazát megsza-badtítani. Képzhetni már most ebből: mikép fogadná e' lelkes ér-zelmű nemzetörtség, ha még féltékeny 's gyávább kormányzókat tolna nyakára Christina. Legközelebb két új radical lap induland meg Madridban, Madoz 's Caballero szerkesztősége alatt. — Zariateguy azon osztálya, melly a' trónkövetelő fősergével egyesült, kijátszván Lorenzo tábornok figyelmét, hír szerint San Leonardo felé Huerta del Rey irányában (az arandai uton) elillant. Carlos főhadiszállásán szőtt legújabb terv szerint, a' carlosi tábor egy része délnek egész Segoviáig nyomuland, hogy Espartero kénytelen legyen ismét visz-szafordulni 's a' trónkövetelőnek szabad utat nyitni. — Malagában is véres zavarok ütöttek ki a' választásoknál. Valóban igen sajnós, hogy a' szabadelműek nem halasztják a' polgárháboru végire poli-tikai vitáztatikat, mit azonban alig reményelhetni, ha csak a' madri-di lapok legújabb számai követésre nem ébresztik a' hazafiakat egyet-értést ajánló hathatós cikkeikkel. Meer b. 400 emberrel Barcelo-naba nyomulván, ismét helyre állítá a' csöndet, több már hajókra menekedett család ismét visszatért a' városba. Valenciát számos car-losi csapat kerülgeti.

Külföldi lapok folyvást telvék panaszokkal a' trónkövetelő sergeinek undok rablásiról. Így legközelebb (oct. 14én) egy lon-doni hírnök egészen pórén érkezik a' londoni követség lakába Mad-ridban, 's beszéle, miszerint Alhama vidékén mintegy 40, derék lovakon ülő carlosi lándzsásra bukkant, kik őt „Eljen Vik Carlos,“ kiáltozás közt azonnal minden ruhájától megfoszták. Kéré azután a' rablókat, adnák neki legalább vissza a' francia 's angol követ-ségnek szóló leveleket; de e' helyett agyonlövésseel fenyegeté őt a' spanyol tisztt, ha erről még csak egy szót bátorokodnék is ejteni. „Ti angolok 's francziák, ugymond, mind megannyi gazfiak vagy-tok, kik Spanyolországot kirablani jöttetek. Mendizabaltól megvá-sárlátok hazánkat, 's királytok sürgönyeit örömmel veendi tőlünk királyunk.“ Ezután néhány üleget szabott a' hírnökre a' tiszt, 's tova robbant embereivel 's a' hivatalos levelekkel. Az angol követ, ki pár nap óta beteg az ágyat nyomja, nem kis mértékben bo-szankodék e' népjogot fertőztető cselekvényen, 's több magányos ember, ki szinte levelet veszite ez alkalommal, tetemesen károsult.

A N O L I A.

A' belministerség következő körlevelet intéze a' kormány parlament baráthoz: „Uram! November 15én elnök-választásra összegyűlendő az alsóház, 's 20án törvényhozói munkálatit megkez-dendi; sürgetően kérem tehát Önt az említett napokon az ülésben megjelenésre. J. Russell.“ —

Míg a' bírák hivatalos jelentései szerint, Sligo megyét ki-vevén, Irland nyugottabb 's erkölcsi helyzete, mennyiben azt az előforduló több vagy kevesebb nagy vétségbul következtetheti,

jobb, mint valaha volt, a' torysajtó folyvást ellenkezőt kürtöl. Mire az Examiner „Irland borzasztó helyzete című alatt következő hírekkel gúnyolja ki az epés torylapokat: „Igen sajnáljuk, hogy olvasóinkat következő búskomor fölvilágításokkal kell szomorítanunk a' testvér-sziget (Irland) jelen helyzetéről, mellyeket hiteles torylapokbul me-ritettünk; de mint igazság barátai, kénytelenek vagyunk a' szomorú birharangot megkondítani, Isó hír a' „Sligo Fabricator“-bul: „Hét-főn éjjel 500 ezer szalagférfi (katholikusok) jelent meg Rallymac-patrikban 's egy szorgalmas hú sarufoltozó varga böcsületes nő-jét vízbe márták; 2ik hír a' „The Lyan and Dayly Story Teller“-bul: „French, a' nemzeti társulat titoknok. legalább 50 ezer láza-dóval protestans sz. egyházak kirablására indult 's minden böcsü-letes embert vízbe dobát.“ — 3ik hír: „Borzasztó, gyalázatos, vé-res merénnyül kell ismét értesitenünk olvasóinkat. A' lázadók u-gyanis Limerich mellett egy tisztos öreg asszonyosság ölebecskéjé-nek elvágván farkát, irítottató gúnynyal protestans ebnek nevezék a' jámbor állatot; 's Ó-Anglia még sem ragad fegyvert?“ —

Howard de Walden angol követ magavisletéről így nyilat-kozik a' radical True Sun: „Mielőtt ő lordsága Anglia nemzeti be-csületének megboszulása iránt további lépéseket tenne 's még job-ban szivére venné das Antas napiparancsát, szeretnők kérdezn: a) Midőn a' chartista párt nyílt harczban volt a' kormánynyal, nem vol, ő az érdemes követnek háza nyilványos menedék az említett párt legve-szélyesb hiveinek? b) Ez így levén nem segíté legalább közvetlenül a' lázadókat egy megismért 's hozzánk baráti viszonyban álló hatalmasság ellen, 's talán külügy-hivatali parancsokra támaszkodva? c) Hamind ez áll, ugy valóban nem csudálhatni olly mérsékelt kifejezését az érzelmek-nek, minők das Antas napiparancsában foglalvák, főle g nem olly férfitol, kinek lelkét fölháborítá azon segítség, mellyben a' személyes önző dicsvágyért a' haza szabadságit fölláldozó főnemesség részesül. Igen jól tenné Palmerston, ha illy nyomos kérdésekre jól elkészülne, mi-előtt a' portugál kormány alkotmányos vetojáról végítéletet hoz. Köve-tünk köztudomásu szükezsüségem menti a' ministerséget, mert min-den józan gondolkozásu átláthatja, miszerint Portugália helyzete már é-vek előtt olly követet kívánt, kinek éles elméje jobban áttekinthette volna a' pillanat parancsát. A' jövő parlamentben bizonyosan bőven ki fog fejlenni a' portugál honbarátok hazánk elleni gyűlölségének o-ka.“ A' True Sun még azon nyilatkozatát is roszalja sir Howardnak, mellyben Castro Pereira minsternek a' követet kötelességiről hoz-zá intézett levelére válaszol, 's magát nem a' portugál kormány-nál, hanem csupán személyesen a' királynénál állítja meghatalmazott-nak, mi minden esetre igen botránkozató 's nagy elbizottságra mu-tat, melly nem kerülendü el a' szigorú feddést a' jövő parlamentbe.

Alsó-Canadabul folyvást lázadó népgyűlésekrül emlékeznek az amerikai lapok. St. Polycarpeban, Vaudreuil grófságban, töme-gestül elhagyá a' nép a' sz. egyházat, midőn a' királyné trónra lép-tét ünneplő „Téged Isten 's a' t“ megharsant. Még a' papságtól pa-ranesolt harangozást is gátlani akará a' nép, állítván, hogy a' haran-gok a' lakosság 's nem a' királyné tulajdona. Hasonló esetek történ-tek számos egyéb helységben is.

(Sun.) Az alsó-canadai whig kormányzó fölszólítást bocsáta közre, mellyben a' népnek a' gyűléstartást 's végrehajtó hatalom tet-tei bírálgatását szorosán tilalmazza, 's több nemzetör-tisztet, bíró-t 's egyéb hatósági tisztviselőt, kik illy gyűléseken megjelentek, hi-vatalaiktól megfoszta. Egy canadai lap következő kivonata élénken föstendi az érintet tartomány helyzetét: — Egy ünnepi lakomábul, melly a' Gosford által elbocsátott nemzetör-tisztek tiszteletére tar-taték, és st. Denisben adaték, így szól egy ottani lap: „575 derék férfi (good men and true) ült a' lakomához, összesen pedig 700 em-ber volt jelen. Gosford nem látá még végét azon viharnek, mellyet, e' tartományban gerjeszte. E' vihar majd akkor csöndesülend le midőn ő lordsága sz. Lórincz folyamon tova vitorlázand.“ —

Canadai lapok következő vonását közlik az asszonyi bátorság-nak. Bizonyos Scholastica helységben lakó Prevost asszony az an-gol kormány iránti hűsége által különösen kitűnven, f. é. jul. 8án azon aggasztó hír kezdé a' faluban terjengni, hogy több elé-gületlen megtámodni szándékozik lakását: jóakaróji tanácslák az asszonynak: zárná be házát 's rejtőznék el, de ő megvetéssel utasítá el ezt, ámbár azon pillanatban, melly annyira megkiváná egész lélekéberségét 's bátorságát, épen egyik gyermeke halva fekvék szobájában. Este minden ablakba gyertyát tón a' bátor asszony, 's valamint ezeket, ugy az ajtót is kitarván, férje öltönyegit ma-gára vevé, valamennyi puskát 's pisztolyt megtöltte, 's egész nyu-galommal várá ajtajában a' következőket. Rövid idő mulva csak-ugyan megjelent mintegy 40 főnyi duló csapat a' ház előtt; de lát-ván a' komoly fenyegető készületeket, csakhamar ismét futásnak eredt. A' közel lakó gentlemanek ezüst theekészülettel ajándékozá-k meg a' bátor asszonyt, mellyen szép elszántsága bevésetve szem-lélhető. —

A' Brighton Herald szerint a' királyné pár napig rosszul érzé magát; de már ismét annyira helyre állott egészsége, hogy naponkint gyakorolja sétalovaglást. Legközelebb új udvari hivatalt létesített előbbi lovagló mestere számára, kengyeltaró (Her Mayesti's stirrup holder) czímmel, ki őt minden lovaglaskor kíséri.

Londonban oct. 17én némi zavart gerjeszte a' tözsércsar-nokhan egy nagy kereskedőház véletlen megbukta, annyival inkább, mivel az már félszázad óta üzé kereskedésit orosz árucikkokkal. Adósságai a' megbukott háznak 95ezer font sterlingre rugnak

Megbuktát a faggyúár hírtelenül történt tetemes felszökkenésének tulajdonítják.

A híres Waterford marq. már ismét elkezdé betyárkodását, s érdemes baráttal kocsizgatva büdös tojásokkal dobálja a békén mellette haladó embereket.

A cityben hatalmasan dolgoznak a királyné ünnepélyes elfogadtatására czélzó készülteken. Temple-Bar 's Guildhall kivilágítás 450, ez utóbbi épület kárpit-diszítványai pedig 8000 font sterlingbe kerülendek. Közhiedelem, hogy annyi polgári pazarfényt újabb időkben még nem látott Anglia, minőt London polgárai ez alkalommal kifejtteni szándékoznak. Az ablakokat iszonyu áron bérelék ki azon utcákban, melyeken a pompás menet elvonuland. — Dél-Lincolshireben oct. 12én nagy politikai lakomát adának a conservativek, Winchilsea gr. elnöklete alatt; a szokott modoru beszédek 's áldomásokat, melyek többnyire csak Lyndhurst dicséretétől duzzadoztak, „kenti tüzzel“ fogadják a lakmározók. A Dublini jour. szerint Corkban (Irlandban) kiütött a cholera, s félelmes alakban kezd mutatkozni.

A Vauxhall kertek tulajdonosa s Green szorgalmasan készülnek új s nagyobb utazásra a Nassau léghajóval. Green urat néhány férfi kísérendi, kik az utiköltség vitelére készségeseknek nyilatkoztak. Hir szerint, ha az idő egyébiránt engedi, Skótziaiba szándékoznak ez uttal röpdülni a merész léghajósok.

A londoni kikötőben jelenleg egy igen gyanus külsejű hajó horgonyoz, melyet dologhoz értők rabszolgahajónak tartanak.

F R A N C Z I A O R S Z Á G.

Constantine bevétele nem valósult; újabb telegrafi sürgönyök szerint Damrémont tábornoktól Samhabul 's Mansurabul oct. 6rúl s 10rúl, a francia sergek oct. 5én érkeztek Constantine alá, hol mindent esőndességben találtak s új erősítvényeket teljes-séggel nem láthattak. Eleinte szépen mutatkoztak ugyan az idő; de utóbb elborult az ég, s két napig folyvást szakadt az eső, mi az ostromi előmunkálatokat nem kis mértékben késlelteté, hívék azonban, hogy 11én megkezdendhetik a rézslövést. Bernelle ezredes oct. 13án vala elhagyandó a tábor, három zászlóaljjal, 200 pattantyussal s két 12 fontos álgyuval, az ostromi sergekhez csatlakozás végett. — Tunisból érkezett újabb tudósítások valótlannak nyilvánítják Sidi Mustafa bey megmérgeztetését, s úterdag következtében mondják elhunytak. —

Laffitte életbe lépett bankrendszere rendkívül foglalatoskodtatja a parisi lapokat. Így a „Sajtó“ többi közt következőleg nyilatkozik róla: Laffitte szoros politikai egyesülése Garnier-Pagès 's Cormenin urakkal alig enged kétséget az 50 millió frankkal alapított bank czéljáról. Nem bankról s pénzkidó hivatalról van itt szó, hanem készítőbe vett lázadásról. Laffitte szorosan ismervén a pártokat, azon rendbomlásokat, melyeket ő maga létesít, s a kormányt, mellynek győnge oldalai nem ismeretlenek előtte, átlátta, miszerint a minister-tárca s Franciaországban uralkodás ezennel annak jutand birtokul, ki azt elfoglalni tudja. Ő átlátta, hogy a hatalommegváltoztatá helyét, s hogy az, már nem a hadsereg s nem a ministerek hanem csupán csak a pénz birtokában van. Laffitte egykor megtekinté azon utczát, melly az ő nevét viseli s mellyben szomszédai: Rothschild s a pénzügyminister. Összehasonlítván a statuskincstárt s nyilvános hitelt, tapasztalá, hogy az győnge, ez pedig mindenható. Laffitte ezután önmagára emlékezék vissza, s 1827iki buzgalomával munkához fogott. Először is megnyitá palotáját a Nouvelle Minerve, és Siécle számára, a Courier Français s National hálapapoc csatolja hozzá, azokra tehát mindig bizton számolhat. — Laffitte tehát 1837ben ismét ott keresé az erőt, hol 1827ben, s hol azt csakugyan föllehetni, t. i. az időszi szi-sajtóban. Ez megtörténvén, körül jártatá szemeit az országban, s látá, miszerint most is, valamint 1827ben, nyereszkesedési láz mutatkozik mindenütt s minden alakban, és hogy mindenki szeret kis magpézn után nagy kamatot huzni. Visszaemlékezék most Laffitte 1827re; akkori terve ujlva villant keresztül agyán „közönséges kereskedési pénztár“ czim alatt bankot nyitván. Talán 1840ben is olly zendülés várakozik Franciaországra, minő azt 1830ban megrázkodtatá? Ettől csakugyan félhetnénk, ha tilos volna eziránti aggságunkat nyiltan kimondani s polgártársink szemeiről levonni a hálót. A császárság minden dicsőségéstől csupán csak tíz évig tarthatá föl magát. A restauratio, mit az 1791iki zendülés iszonyu maradványi s a consulság és császárság utáni hanyagság, nem kis mértékben gyámolítának, 15évi főállás után halomra dőlt. Előre kell tehát látnunk s komolyan gondolkoznunk, ha mindjárt haragjokat vonnók is magunkra azoknak, kik szendergésükből nem szeretnek fölkelteni. Kétfélekép juthatni hatalom birtokába: katonaság által, mint Napoleon Brumaire 18án, vagy népszerűséggel, mint azt jelenleg Laffitte törekszik eszközölni. A kormány fegyverzetten áll nyilt erőszak s lázadás ellen, de nem mérközhetik meg soha az értelemfejléssel s népszerűséggel. Mi nyiltan kimondhatjuk az egész igazságot, mert őszintén és szilárdul kívánjuk föntarthatni a jelen kormányrendszert, s csupán jó tiszta czélbul szándékunk figyelmeztetni a kormányt azon veszélyekre, mellyek fenyegetőzve emelkednek ellene. Mi súlyos korszakban élünk, s egészen kivételnek tekinthető országban, mellynek már nincsen aristokrátiája s papuralkodása, melly alkotmányos központosulással bír, s helyhatósági rendezettel még nem dicsekedhetik, melly elég meggondolatlanul iparnak rohan, mielőtt a földművelés az első szükségek árát csökkenteni s az emésztők számát szaporítani

tudta volna. Olly országban élünk, mellyben a fényűzés szélitiben elhatalmasodott, s a vagyonságbul eredő polgári jólét még koránsem terjedt el, mellyben a vakbuzgalom eltörlesztésének ürügye alatt minden vallást kiméletlenül szokás megtámodni s alapjaiban megrendíteni. Mind ezt figyelmesen áttekintvén, Laffitte kétszeres tapasztalásával, mint egykori ellenzés-tag s minister, azt sugá magának, hogy a kormány lakatot függeszthet ugyan társalkodási termeire, ha clubbokká változtatja azokat, s őt magát börtönbe csukathatja, ha utca csoportulatokban főnökösdi játszanék; ellenben sem joga sem hatalma őt lapársulatoktól s pénzfölkeléstől eliltatni. Mi meg vagyunk győződve, hogy Laffitte épen nem sajná, midőn a kormány a clubbokat elzárá s utczacsoportulatokon győzelmeskedék; a tapasztalás férfia nem csalatkozték illy népizgások csekély hatásáról, mert valóban nem a titkos társulatok s utczazavargók idézék létre a júliusi zendülést, hanem a lapok állhatatos ellenzése s pénzváltók fáradhatlan munkássága. Ellenben 1830 óta a clubbok s féktelenkedések csupán a júliusi kormányt valának képesek megerősíteni. — S a kormány nyugottan nézi e neki annyira ártható harcot, s nem merész valamit tenni? Sem 200 milliónyi bankot föllállítani, sem kormánylapot alapítani 200 ezer olvasóval? — Öst. Beob.

Legújabb hir szerint Constantinet oct. 13án ja' francziák csakugyan elfoglalák, Damrémont tábornok az ostromnál elesett.

A választási pántolódások folyvást ugyanazon ösvényen haladnak. A ministeri sajtó szakadatlanul azon váddal ostromolja az ellenzést, hogy az összeesküvők trónfölgörgetésre törnek a republicanusokkal, míg az ellenzés ismét visszahatási irányzatot lobbant a ministerség szemeire. Egyébiránt ez utóbbimég mindig kéteskedik s teljességgel nem tudja magát ez vagy ama jelölt pártolására szánni. — Odilon-Barrot s Thiers naponként hosszasan tanácskoznak egymással, mi rendkívüli figyelmet gerjeszt minden politikai körben, s mellesleg jóslatokat is egyesülhetésükről.

La France lap bizonyosnak állítja a spanyol trónkövetelő házasságát Beira hgasszonnyal, (don Miguel s Carlos első nejének testvérével.) A pápa már megegyezék e házasságban, mint ugyanazon lap említi, s az esketés nem sokára csakugyan véghez fog menni. — Öst. Beob.

Maria hgasszony egybekelése Würtemberg Sándor hggal, a király s királyné, belga főségek, Orleans hg s hgnó és számos egyéb hg s hgnó jelenlétiben, oct. 17én este csakugyan véghez ment Trianonban. Seguer b. párkamrai alelnök s Dupin követkamrai elnök az ara násznagyai valának, a vőlegényé pedig: Gerard tábornagy s Müllinen gr. würtembergi követ. A polgári szerződés aláírta után, a versaillesi püspök az egyházi kötést végzö, mit aztán protestans szertartásu esketés követe. Az új házaspár egy hét mulva Németországba szándékozott.

N É M E T O R S Z Á G.

Drezdából oct. 6kárul írják: A Rüdke 2dk kamrája üléseben visszavetették a kerületi gyűlés iránti törvényjavaslat 43 szótóbb-séggel 18ellen. A kormány ugyanis előterjeszté a javaslati alaprajzban, hogy mint ezelőtt, ugy ezután is személyesen jelenhesenek meg kerületi gyűléseken a nemesi jószágok birtokosi, a földművelő statust pedig, ugyanazon alaprajz, a városi küldöttek számánál kisebb számra szorítja, azon hozzá tétellel, hogy a városi követek ne a községtől választassanak a kerületi gyűlésekre, hanem a városi tanácstól s ez utóbbi keblébül. E határozatnak egyenesen ellenmondott a kamrai többség, s azon volt, hogy a kerületi gyűlésre mindenik rend egyenlőn s ugyanazon szabadsággal választassék, Hiában sürgeté a belminister az ellenkezöt, felső Luzátziára is hivatkozván, hol azon rendszer czélszerűségét tapasztalás bizonyítja. —

Beireuthi oct. 15ki tudósítás szerint, Sándor würtembergi hg. összekelése után tüstint elutazand Párisbul először Brüsselbe, onnan Stuttgartba, s Bambergben keresztül Koburgba, hol hitvesével a telet töltendi. — A müncheni tanács, próbát teend e napokban, a Max-József-teremnek hordozható légszesszeli (gázzal) világításával. E világításmódot már több ottani ház igen czélszerűen használja.

Haagából oct. 15rúl írják: A belministernek meghagyatott, hogy másnap a statusok gyűlésében megjelenvén az ülést a királyné nevében nyissa meg. A minister közlendi a statusokkal a királyné halálát, s azután a trónbeszédet olvasandjael. — Tegnap érkezett ide Albrecht porosz kir. hg. hitvese. Édes anyja betegsége szomorú hírére hagyá el ő fensége Berlint reménylővén, hogy azt még életben találhatja; de már az útban tudára lön a leverő eset.

Még most is káros hatásuaknak állítják némeltyek a vasutakat a szekerezésre; nem épen adatokbul indulva ki ugyan, hanem csupán okoskodás vagy helyesebben képzelgés után. Azon szempontot, miszerint a vasút mellékén munkálanná lett szekerezők, az iránytölt oldalvást, csakhamar még inkább foglalkozhatnak s többet kereshetnek mint előbb, ellenmondhatlanul bizonyítja Belgium példája. Örömszaj közt nyitattik ott meg ugyanis egyik vasút-vonal a másik után s a postahivataloknak a vasutakhozi szállítás olly gyakori foglalatosságukká lön, hogy kétannyi szekeret, embert s lovat kell most tartaniok mint azelőtt. Szerencsénk hogy Belgium közel hozzánk; onnan sokat tanulhatunk. Való, hogy azt is kérdezhetni: igen-de ha majd az oldalvonalak is el leendnek vasúttal látva, mi sorsuk lesz en a fuvarosoknak? E kérdésre mult évben megfelelték Angliában. Torrens ezredes t. i. így nyilatkozték az iránt egy parlamenti kül-

döntés előtt: Ha a vasutak annyira közönségesek lesznek, hogy az úton vontatólovak nélkül (nem értvén ide egyéb kereskedési 's gazdasági célra szükségeseket, valamint a diszjelési lovakat sem) ellehetünk, az által Nagybritannia nyolcz millió ember elesését kiméli meg. Ha továbbá megfontoljuk, hogy a hordatási költség lejjebb szállása (péld. trágyahordatás városokból nagyobb távolságra) az eddig miveletlen földek javíttatását annyira könnyíti, mivel mind a pénz, mi előbb lóra kelle, mind a munka, mibe a lótenyésztés került, egyébre fordíthatatik, bátran föltehetjük, hogy a lóerő elemi erők által pótoltatván, népessége, gazdagsága, 's hatalma Nagybritannianak kétszeresülni fog." Gordon Sándor úr pedig így fejezi ki magát: „A darab föld, mi egy lótarásra szükséges, képes annyit termeszteni, mi nyolcz embert eltart. Ha tehát két millió ló erejét pótolja ki a gőzerő, 16 millióval több ember élhet mint előbb, földmívelésből Angliában.“

Haagából oct. 16kárul ezt írják: Ma délutáni egy órakor nyitotta meg a királytul nevezett biztosság az országgyűlést, a két kamra egyesült ülésében. A trónbeszédben, mit a belminister olvasott fel, legnevezeteseb, hogy a Hollandia 's Poroszország közötti háborzás mind a két fél elégtelével elintéztetett 's kinezés nyitattott, hogy a hollandi kereskedés kapcsolatba jöjjon a német vámelegesületi statusokkal. Belgiumra nézve nagyon határozatlanul fejezi ki magát a trónbeszéd: „Ámbár ugymond a belgiumi kérdés elintéztetésére tett legujabb lépesimnek kívánt sikerök nem vala, mindazáltal minden eszköze 's alkalomra függesztve maradnak szemeim, hogy véget vethessenek azon feszültségnek, mit Hollandiára szintugy mint egész Európánézve sajnálni kell.“ Általmegy ezután az iparágakra, 's azok emelkedésire, a csatornák 's utak javításánál pedig említi, hogy vizsgálati tárgy a közlekedés előmozdítására egész a Rajnáig vasutat létesíteni. — A hollandi királyné ünnepélyes elakaríttatása oct. 20kára határozottatott.

Hannoverai levelek szerint feszülten várják ott az alaptörvény iránti határozatot. Csak gyanítgatásokkal tépelődnek az elmék; semmi bizonyost nem tudhatni. E pillanatban sokan hihetőnek tartják, hogy az 1833ki RRek teljes elmellőztetésükkel az 1819dikiek fognak összehivatni 's ez esetben a választó testületek csak igen kis része választand. — Ompteda minister kérte elbocsátatását, 's hihetőleg Pertz levéltártnácsnok is abban fogja hagyni a hannoverai hírlap-szerkesztést. Bizonytalan: micsoda változások fognak létesíteni a seregnél, azonban annyi csakugyan valószínű, hogy a porosz szabályok szolgálódnak mintaul.

Stuttgartból közölnek néhányat, a biztosság által már elkészített büntetési törvények közül. Nem törleszték ugyan el a biztosság általján a halálos büntetést, mint a melly eszme szerfölött fenséges a köznép fogalmának; de legalább biztosabb 's nem olly kegyetlen módon rendeli azt végrehajtani. A verésnek annyira ellene nyilatkozik, hogy attól az idegen jöttmenteket is megkíméltetni akarja, 's csupán utolsó szükségben, midőn egyéb fenyték által, mint p. o. éheztetés, bezáratás stb, a javítás nem sikerült, engedi meg az ahoz nyulhatást. A becsületet különösen nagy tartaléknak, 's olly hathatós rugónak itéli, mit ha ki egyszer elvesztett, rendesen hanyathomlok rohan, s e miatt az attóli megfosztatással kimélve bánik. Az öt évig tömlőzre került, ha azután tiz évig becsületesen viseli magát, előbbi becsületébe vissza állittatik. —

Peel Robert családostul oct. 21kén érkezett Frankfurtból Nürnbergbe, honnan másnap Münchenbe utazott.

B E L G I U M.

A kereskedés és ipar középponti iskolája oct. Skán szenteltetett föl Brüsselben, melly alkalommal Stassart előterjeszté az ipar nagy fontosságát, miképen teszen az csudát korunkban 's alakítja némi bübajossá a jelen századot, elhárít ezerféle akadályt, közelebb teszi a távol eső tájakat, megszaportítja az erőt; mennyire be vág a gazdaság által, mit összegyűjt, a művészetekbe is; melly szükséges támaszát teszi annak a tudomány 's erkölcs, mint a melly csak pallérozott, jó erkölcsű 's okosan vallásos nép keblében tenyészhetik.

A M E R I K A.

Figyelemre méltó hír Washingtonból, hogy Calhoun ur, ki eddig Van-Buren elvei ellen nyilatkozott, közelebb az ő részére áll, 's javaslatit hatalmas beszéddel támogatta.

Egy mexicói lap szerint az orosz birtokok Éjszakamerika nyugoti partján Nutkasundtól délre kevéssel ezelőtt nem nyultak egészen az éj. sz. 49° 53'-ig, most pedig szinte Bodega kikötőig (38° 23' éj. sz.) nyomultak elő, 's e szerint 280 mérföldet (60at tevén egy fokra) foglaltak el birtokunkból.

A buenos-ayresi, aug. 5kéig terjedő lapok lelkesüléssel beszélnek a Santacruz ellen tett hadkészlületekről, kit mint zsarnokot frnak le, ki Peruban és Chiliben el akarja törleszteni hazája szabadságát.

A M. Herald levelezője Newyorkból sept. 21kén írja, hogy Adams úr sept. 15kén, következő indítványt terjeszté a gyűlés elibe: Meghatározottatott, hogy valamely független idegen statusnak az egyesült statusokkal összekapcsoltatására, sem a gyűlés, sem a végrehajtó hatalom, sem valamelyik kormányzati kerület nincs meghatalmazva, hanem az a nép joga. Ez indítvány a Texas iránti kérdést, annak minden irányzatában mozgásba hozandja, 's nevezetes csatára nyujthat alkalmat. Az éjszakai statusoknak nem lenne kedvök a texasiakkal egyesíteni, mert ez által még nagyobb terjedékűvé tétetnék a föld, hol rabszolgák léteznek, a

déli statusok ellenben mint ellenkező nézetűek a rabszolgák iránt, az egyesülést készek elfogadni; a nyugotiak fogják a mérleget súly arányban tartani.

O L A S Z O R S Z Á G.

Nápolyi oct. 12kén költ tudósítás szefint, a király Messinából haza érkezett. — A szükség nem csak az alsó hanem a közép néposztályt is mindinkább nyomasztja. — Romában a görösmirigy teljesen megszűnt.

G Ö R Ö G O R S Z Á G.

A görög Courier, Athenéből sept. 15kérül leírja azon ünnepélyes szertartást, mellyel az ausztriai császár 's magyarországi király ó fels. által küldött sz. István király nagy keresztjét, Otto görög királynak, Prokesch es. kir. görögországi követ általadta. Így végezte Otto görög királyhoz intézett lelkes beszédét az általadó: „Fogadja el fölséged kegyelmesen kezemből e rendet, és szolgáljon ez két erényes fejdelem, 's két megbarátkozott ország köleső. nős bizodalmanak zálogán.“ A görög király viszonzá: mennyire szívén fekszik minden hatalmasságnak, különösen a vele szomszéd 's rokon Ausztrianak megmutatni, milly erős bizodalmat helyezi ő fölsége a személye 's népe iránti barátságban, 's örömmel fogadja el a jeles rendet olly minister kezeiből, ki annyiszor megbizonyítá, hogy szereti Görögországot.

Legujabb atheni levelek erősítik azon gyanítást, hogy Rudhardt úr tovább is megmarad magas helyzetében, 's az Usiglio elüzetése miatt támadt egyenlenség Rudhardt úr és Lyons úr között, rövid idő alatt el fog igazittatni.

E L E G Y H I R.

Odessai levelek oct. 5kérül írják, hogy a czár, 's koronaörökös nagyhg, Krimben tiz napig tartózkodtak után oct. 1jén, Jaltában, „Sewernaja Swesda“ (az éjszakai csillag) gözönsön, Gellenschikbe, a feketetenger cserkeszi partján, utaztak el. Ő fels. a czárné Maria Nikolajevna nagygnővel jelenleg Alupkaban tartózkodik.

Bizonyos sz. pétervári levelezője az Allg. Zeit. szerkesztőjének, kivonatokat közöl, azon két hivatalos levélből, mellyeket a kaukasusi oroszserg vezére, Weljaminon, az orosz hadminissternek küldött. E tudósítás szerint több véres csata történt Aschüta közelében, 's mind két részről vitézül 's elszántan harcoltak. A jun. 18diki utolsó viadal, noha szakadt az eső, 24 óraig tartott, 's az oroszok győztek ugyan, de annyira elaláltak, hogy nem valának képesek úzni az ellenséget, hanem Aschiltánál tábort ütöttek. Schamils erősséget, a cserkezek vitéz ellenállta daczára, bevették az oroszok, de sok tisztet elvesztettek. Az orosz fegyverek győzelmére hallására sok kerület meghódolt.

A M. Chronicle arra, hogy Pertewbasa elmozdittatása által csökkenne Törökországban az angol befolyás, megjegyzi: sokkal biztosab alapon áll Anglia befolyása, mint hogy az bármely minister letétele által legkisebbet is alább szállhatna. Későbbi levelek szerint csakugyan megvalósul azon hir, hogy a letett belminister Pertew basa, 's az aegyptusi helytartó között titkos egyetértés födöztetett föl. — Görögországból jelentik, hogy Caradja hg. külügyi statusitoknokká nevezetett. — Albaniából és Thessaliából folyvást kedvezők a tudósítások, 's alaposan reménylhetni, hogy Mustapha basának sikerülend azon tartományokban a csöndet 's rendet tartósan megalapítani.

Hollandi levelek szerint épen nem felelt meg a trónbeszéd a köz várakozásnak, 's nem tágitá a fözültséget mellyel kívánták hallani. A belgiumi kérdés iránt nem nyitattott sommi kedvező kilátás. Mennyire ragaszkodják a hollandi kormány a status qui hez (a mostani létező politikai helyzetéhez) megítélheti, ki gondolóra veszi az éjszakai Brabant kormányzójának újabb rendeletét, melly szerint az 1830 nov. 9 és 12ki, valamint az 1831 jun. 17ki határozat, hogy t. i. az országfellázadt részeivel semmi titkos érintkezésben nem szabad lenni, most is teljes erőben áll, 's még ezelőtt kevéssel 116 ember itélettel el azon parancs álhágtá miatt. Nem szabad senkinek, hacsak főbb törvényhatóságtól nincs meghatalmazva, állépni Belgium határin. Mint egy részről a kilátás örvendetes, kapcsolatba jöhetni a német nagy vámelegesülettel, ugy szomorító más részről, hogy a régóta emlegetett, 's már ajtó előtt lenni vélt hajózási szerződés Angliával, mindeddig nem létesü hete.

Bajalskoy orvos több példait közlé a szaporító nagy tenetségnek, mellyek között következők legjelesbek: Bizonyos Kirilo Jakab orosz 1775ben 57 gyermeket számlált, 's mind ezt csupán egy hitvestől, ki négyszer 4, hétszer 3, tizszer 2 gyermeket szült. Hiteles forrásból meritett adat szerint Wasilewitznek 1782ben, febr. 27kén, 75 éves korában 82 gyermeke volt. Schja Fedor első hitvese 27szer lón anya, négyszer 4, hétszer 3, tizenhatszor 2 gyermeket hozván világra. — A Nilus vizén csakugyan kezdeti Ali a rég szándéklott hidat építtetni. E szörnyű művet az úgy nevezett Delta-csucsán létesített Ali basa, hol t. i. a Nilus két ágra szakad, 's 6 esztendő alatt elvégeztetni ohajja.

GABONA ÁR: oct. 31dik Tiszta buza 73 1/3 — 63 1/3 — 56 2/3. Kétszeres 48 2/3 — 46 2/3 — 43 1/3. Rozs 36 2/3 — 35 2/3 — 33 1/3. Árpa 26 2/3 — 25 1/3 — 22. Zab 19 1/3 — 18 2/3 — 16 2/3. Köles 26 2/3 — 23 1/3. Kukoricza 31 1/3 — 30 — 26 2/3.

PÉNZKELET: Bécs, oct. 28kán. 5 pCtes stat. köt. 105 1/2 4 pCtes stat. köt. 100 3/10; 3 pCtes stat. köt. 78 13/16, 2 1/2 pCtes stat. köt. 59 7/8. Bécsi 2 1/3 bankköt. 66 3/4.

DUNAVIZÁLLÁS: Oct. 29én 4' 6" 7". 30án 4' 5" 8". 31én 4' 4" 0". nov. 1jén 4' 2" 9".